

3. Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи : Монографія за заг. ред. Ф. Г. Вашука. Серія «Євроінтеграція: український вимір», вип. 16. – Ужгород : ЗакДУ, 2011. – 560 с.
4. Кардаш Н. Г. Розробка і прийняття управлінських рішень у педагогічному менеджменті. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «Магістр». Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2022. – 128 с.
5. Карпов А. В. Психологія менеджменту : Навчальний посібник. – К., Просвіта, 2010. – 581 с.
7. Про Національну доктрину розвитку освіти : Указ Президента України. URL: http://schoolchem.ho.ua/ZavKab/NormD/1_7_nac_doktryna.pdf (дата звернення: 15.01.2023).
8. Спільна декларація про гармонізацію архітектури Європейської системи вищої освіти. URL: <http://www.pedahohikam.net/nervs-1054-1.html> (дата звернення: 11.02.2023).

ЗМІСТ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

*Величко Р. М.
Полтава, Україна*

Актуальність проблеми формування дослідницьких компетентностей піднімається у навчальних та наукових дослідженнях і дедалі більше привертають увагу багатьох вчених, оскільки пов'язана з основними якісними змінами, масштабними інноваціями, які ми бачимо в суспільстві, економіці, освіті, міжнародних відносинах.

У Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Указі Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» як нагальне завдання вищої педагогічної освіти визначається необхідність підвищення дослідницької компетентності керівників закладів загальної середньої освіти, здатних забезпечувати інноваційний поступ сучасної системи освіти. Дослідницька компетентність сприяє підвищенню якості освітнього процесу, створенню нових технологій навчання, постійному професійному зростанню керівників упродовж усього життя і, як наслідок, – забезпечення конкурентоспроможності на ринку праці. Дослідницька діяльність розглядається як цілісна система принципів і методів вивчення суб'єктів освітнього процесу.

У працях сучасних вчених Л. Ващенко, М. Голованя, О. Савченко, В. Яценко та ін. дослідницька компетентність трактується як інтегративна якість педагога, компонентами якої є знання, уміння, навички, ціннісні ставлення та досвід педагогічної діяльності; ця якість проявляється у готовності і спроможності здійснювати дослідницьку діяльність на основі використання методів наукового пізнання та творчого підходу до вирішення проблем власної педагогічної діяльності.

Питання формування дослідницької компетентності вивчали українські та зарубіжні науковці, зокрема Н. Бібік, Л. Бурчак, Л. Ващенко, І. Драч, І. Зязюн, О. Семенов, О. Савченко, С. Сисоєва, О. Овчарук, О. Пехота, О. Пометун, Л. Пироженко, А. Коберник, І. Коновальчук, Г. Селевко, А. Маркова, В. Кальней та ін.

Дослідницька компетентність відіграє найважливішу та найбільш значиму роль у діяльності керівника, також вона є основним чинником щодо удосконалення управлінської галузі. Виходячи з цього, виникає потреба щодо розробки теорії та практики формування дослідницьких компетентностей майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в процесі практико-орієнтованої підготовки.

Оптимізація навчального процесу вимагає урахування всіх можливих закономірностей організації практико-орієнтованого змісту освіти. Аналізуючи практико-орієнтований підхід навчання у закладах вищої освіти, можна виокремити такі важливі моменти. орієнтація педагогічного процесу на формування дослідницьких компетентностей майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти реалізувати в ході педагогічної практики; практико-орієнтований підхід реалізується через розробку змісту і методів навчання, детермінованих конкретизованими кінцевими продуктами навчання.

Практико-орієнтований підхід реалізується через розробку змісту і методів навчання, детермінованих конкретизованими кінцевими продуктами навчання. Практико-орієнтований підхід – це орієнтація навчального процесу на кінцевий продукт професійного навчання – конкретизовані види дій, засвоєні студентами у вигляді практичного досвіду з навчальною інформацією. Практико-орієнтований підхід вважається одним із найефективніших засобів професіоналізації навчання у ЗВО, оскільки максимально наближує студентів до майбутньої професійної діяльності. Його сутність полягає в організації навчального процесу в контексті майбутньої професії шляхом відтворення у формах і методах навчальної діяльності студентів, реальних психолого-соціальних ситуацій, що супроводжують конкретну професійну діяльність.

Зокрема, Д. Варнеке наголошує, що практико-орієнтований підхід – це активна форма організації професійної підготовки, призначена для застосування у теоретичному та практичному компонентах, що реалізується за допомогою насичення навчального процесу елементами професійної діяльності.

Впровадження практико-орієнтованого підходу вбачає у формуванні професійного досвіду студентів в процесі їх занурення в професійне середовище під час виробничої практики; у застосуванні професійно-орієнтованих технологій навчання, спрямованих на формування у майбутніх фахівців значущих для професійної діяльності компетенцій, професійно-важливих і соціально значущих якостей. Відтак модель майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти, підготовлених на основі практико-орієнтованого підходу, включає професійну компетентність; готовність до професійної діяльності та відповідні особистісні якості [1].

Практико-орієнтований підхід – це перелік конкретних практичних дій, досвід застосування яких можливий в результаті інтеграції теорії й практики.

Практико-орієнтований підхід не виключає вивчення традиційних фундаментальних наук у поєднанні з прикладними, практичними дисциплінами на основі реалізації низки принципів, а саме:

- 1) побудова цілісного освітнього середовища у трьох вимірах – навчальному, освітньо-рефлексивному і соціально-практичному;
- 2) реалізація академічної мобільності та академічних свобод;
- 3) забезпечення гнучкості й динамічності оновлення освітньо-професійних програм в цілому й окремими блоками;
- 4) використання різних форм і методів професійної підготовки. Зміст практико-орієнтованого навчання включає як теоретичну частину (лекції, семінари, самостійну роботу, курсове та дипломне проектування, роботу з масивами інформації), так і прикладну або практичну частину (практичні та лабораторні роботи, ігрові форми підготовки, навчальну і виробничу практики, виконання проєктів спільно з викладачами ЗВО та фахівцями-практиками). Вони орієнтовані на стимулювання в задоволенні соціальних, фахових інтересів, мають вигляд конкретного документу – робочої програми, рекомендацій, проєкту закону, силабусу тощо [2].

Таким чином, під практико-орієнтованим підходом у підготовці майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти розуміється орієнтація змісту і методів педагогічного процесу на формування у майбутніх фахівців практичних навичок роботи.

Список використаних джерел:

1. Майковська В. І. Практико-орієнтоване навчання як засіб професіоналізації підготовки майбутніх фахівців в Україні. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2016. № 50–51.
2. Стражнікова І. В. Підготовка фахівців для закладів вищої освіти: практико-орієнтований підхід. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). Харків. 2021. Т.2. С. 194–198.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОВІТИ ЯК ОСНОВА УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ ДО ВИМОГ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ ТА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

*Восвода Д. М.
Полтава, Україна*

Інноваційна діяльність у вищих закладах освіти є важливою складовою розвитку суспільства. Це означає, що університети, коледжі та інші вищі навчальні заклади повинні створювати умови для науково-дослідницької роботи та підтримки інноваційних проєктів.

Один із способів сприяння інноваційній діяльності вищих закладів полягає в створенні інкубаторів та акселераторів, де студенти, викладачі та дослідники можуть співпрацювати з підприємствами та стартапами. Такі